

preživeti vesele in žalostne dni, ki jih je imelo društvo, iz vsega pa hočemo črpati novih moči za novo bodoče delovanje.

In kakor so nekdanj v starodavni Ptuj radi prihajali rodoljubi od blizu in daleč, da v osebnem občevanju izmenjajo svoje misli in vplivajo s svojo prisotnostjo na ljudstvo, tako pričakujemo, da se snidemo tudi sedaj ob petdesetletnici od blizu in daleč v velikem številu v spomin preteklosti, v bodrilo bodočnosti.

Praznovala se bode petdesetletnica v soboto 6. septembra zvečer s koncertom in v nedeljo na to s slavnostnim zborovanjem in ljudsko slavnostjo.

Čitalniški odbor.

Kuga boljševisma

preti okužiti našo delavstvo po mestih in tovarnah, da celo našo kmetijsko ljudstvo. Povsod okrag lazijo razni agitatorji, ki pod najrazličnejšimi vzroki hujskajo zoper našo mlado državo. Veliko naših ljudi je že nasedlo tem hujskačem na limanice in po deželi se naleti na naše domače ljudi, ki zabavljajo v javnih prostorih na zaničljive hujskajoč način proti našim oblastvom in državi.

Nič jim ni prav, vse bi radi po svoje predrugačili in zboljšali na — boljševiski način. Radi bi bili brez postav, brez reda in miru in brez — dela! S silo jemati, brez dela dobro živeti, to je njih evangelij. Pošteni pridni kmetje so jim trn v peti. „Vse je last vseh“ je njihova najvišja postava. Kar pridni prideluje v potu svojega obraza in s krvavo žuljavimi rokami, bi naj bila last delamrznih potepuhov. Ti, ki si marljiv, skrben in v svojih potrebah skromen, boš moral svoj pridelek deliti z lenim, zapravljivim in v svojih potrebah nenasitnim boljševiskom. Imaš 4 krave v hlevu, ti bodo 3 vzeli brez plačila. Ko bo pošel izkupiček teh 3 krav, prišli še bodo po zadnjo, ker ni tvoja, ampak last — vseh!

Povsod boljševismu odklenkava, le pri nas se še nahajajo nahujskani nevedneži, ki si zažele takih nesrečnih razmer tudi v Jugoslaviji.

Slovenci poštenjaki! Ne dajte se zapeljati po takih delamrznih, zločinskih potepuhih! Storitite potrebno, da se take vrste ljudi spravi takoj na varno!

Okrajnim zastopom in okrajnim glavarstvom na Štajerskem.

Sklicujem kot predsednik likvidacijske komisije za Štajersko na dneve 11. in 12. septembra t. l. z začetkom ob pol 9. uri vsa-

moji podzemeljski palači med samim cvetjem. Ljubezen me veže k tvojemu rodu in nimam pokoja, če grozi komu izmed vas nevarnost. Ako pa se združi tvoj rod z mojimi, boste srečni na veke in vladali boste dolgo in slavno. Potem najdem tudi jaz svoj pokoj. Pomni si moje besede, a nikomur jih ne izdajaj. Mene ne boš videla več.“

Dve solzi, kakor bisera sta padli na lice otroku, ko ga je vila poljubila na čelo. Kraljica bi jo bila rada še vpraševala, a vile ni bilo več. Kraljica ni vedela, ali se naj raduje ali plače. Za nekoliko dni pa se je pomirila in potolažila. „Ona dobra vila bo gotovo bedela nad mojim otrokom: saj je sama rekla, da je njegova obnem njena sreča.“

Skrbno je kraljica pazila na sinka. Bala se je oditi od njega, ker so stanovali ob vodi: Jedva je začel deček hoditi, ga je že vleklo k vodi, kjer se je najrajši igral. Često je padal v vodo, toda valovi so ga vselej tako lepo položili na breg, kakor polaga mati otroka v posteljico.

Bilo je že slišati, da je vojne konec in kraljica je pričakovala vesti o moževem prihodu. Toda ubogemu kralju se je na poti slabo godilo. Hitel je z ladjami domov, kamor ga je vleklo srce, a drugo noč ga je vrgla nevihta ob skalo. V smrtnem strahu se je prijel ob desko, s katero so ga zanesli valovi na otok. Danilo se je že, ko se je zavedel. Groza ga je obšla, kajti videl je, da je sam, celo sam na pustem otoku. „Oh, zakaj nisem rajši utonil v morju, nego da bi tukaj gladu umiral! Nikdar več ne bom videl ljubljene soproge in drage domovine.“

„Zakaj bi je ne videl?“ se je oglasil nekdo za njim. Kralj se je začudil in se ozrl. Zagledal je človeka v lovski obleki.

kega dne zjutraj v veliko dvorano Narodnega doma v Celju zbor odposlancev spodnještajerskih okrajnih zastopov, občin, občinskih in okrajnih hranilnic, bolnic in kmetijskih šol in bivših deželnih podjetij na Spodnjem Štajerskem. Povabili se bodo tudi zastopniki deželne vlade v Ljubljani, zlasti poverjeništa za notranje zadeve in poverjeništa ministerstva financ in poverjeništa za uk, za železnice in za zdravstvo, ter javna dela, za kmetijstvo in socialno skrb. Na dnevnem redu bodo poročila o gospodarskih zadevah, ki so prej spadale v delokrog bivšega štajerskega deželnega zbora in odbora.

Namen tega zbora je posvetovalen in poučen. Predsedstvo likvidacijske komisije boče podati poročilo o stanju prehoda bivše deželne štajerske uprave v skupno deželno upravo za Slovenijo in o stanju obračunavanja z nemškim delom Štajerske glede prej skupnega deželnega premoženja. Pričakujejo se s strani odposlancev okrajnih zastopov in občin itd. nasveti glede ureditve pričakovanih finančnih težav v nekaterih zadolženih, zlasti prej nemških občinah in hranilnicah. Razpravljati bode v ti zvezi o ustanovitvi kakega sanacijskega zaklada, kateremu bi se naj posvetilo iz bivše deželne skupnosti prevzeto aktivno avtonomno premoženje, n. pr. kopališče Rogaska Slatina in Dobrna, ali denarna vrednost istega, če bi nepremičnine prevzela država. Z ozirom neustavne razmere v občinah in okrajih bode unestno razpravljati o načinu prihodnjih volitev v občinah.

Ker je podpisaneu predsedniku težko vabiti naravnost vse mnogoštevilne prizadete občine, prosim okrajne odbore oziroma komisarje in gerente, da v sporazumu z okrajnimi glavarji pripravijo potrebno za ta zbor ter po svojem sprevidu primerno ukrenejo zaradi udeležbe posameznih občin ali večjih skupin istih po odposlanceih. Dnevni red se objavi v domačih listih.

O nameravanem sklicanju zbora so poučene vse stranke in ni ugovora zoper ta zbor.

Predsednik likvidacijske komisije za Štajersko: Dr. V. Kukovec.

Celje, dne 27. julija 1919.

Nekaj odgovora mariborski „Straži“.

Ta list se še po svetovni vojni ni odvaldil napadati tako imenovane ptujske liberalne odvetnike in profesorje. V številki z dne 1. avgusta 1919 se obregne brezimni dopisnik iz ptujske okolice nad okrajnim glavarstvom v Ptuj, češ, da to imenuje za nadzornike veleposestev in podjetij v ptujskem okraju samo liberalne ptujske odvetnike in profesorje,

„Povej, človek božji, če je mogoče. Če zahtevaš plačilo, dam ti srebra in zlata, kolikor se ti rači.“

„Nočem ne srebra, ne zlata. Nekaj drugega mi daj, če hočeš, da ti pomagam odtod.“

„Vse ti dam, karkoli hočeš.“

„Doma imaš nekaj, o čemer ne veš. Tisto mi daj!“

Kralj je pomislil. „Malenkost bo, naj ima“, si je mislil in obljubil lovcu.

„Torej mi zapiši s svojo krvjo na ta listič“, je rekel lovec in podal kralju list. Kralj se je zabodel v mazinec in zapisal z lastno krvjo.

„Za dvanajst let si pridem po tisto malenkost.“

Nato je ponudil kralju steklenico z neko pijačo, po kateri je kralj trdo zaspal. A kako se je začudil, ko se je prebudil na griču poleg svojega glavnega mesta. Misli je, da so vse samo sanje, in je hitel domov. Služabniki in dvorjani so ga takoj spoznali in zagnali krik po gradu, da ga je slišala kraljica v svoji sobi. Ni vedela, kaj se je zgodilo in v strahu je zgrabila Milostina (tako je bilo dečku ime) in zbežala na hodnik. Iznenadena je zagledala kralja.

„Čegavo je to dete?“ je vprašal kralj, videč da kraljica ne daje dečka iz rok.

„Raduj se, ljubi mož, Bog je uslišal najino željo, najino dete je.“

Kralj pa je stal, kakor bi ga strela omamila. Spomnil se je, kako se je s krvjo zapisal in začel je bridko jokati. Kako se je veselil svojega doma, sedaj pa ga je vsak pogled na otroka silil k solzam. Hotel je ohraniti svojo tajnost zase in trpeti na tihem, nazadnje pa je vendar moral povedati, kaj ga boli. Mati se je prestrašila, a kmalu se je spomnila povodne vile, ki je obljubila otroku pomoči. Res je, da ni smela nikomur tega zdati, toliko pa je vendar lahko moža potolažila, da ga

da jim primore do višjih dohodkov, dočim baje izobraženih kmetov ne upošteva, kakor to stori ljutomersko okrajno glavarstvo.

Nisem poklican ukrepov okrajnega glavarstva, ki se store po temeljitem prevdanku, zagovarjati. V stvari samej pa kot nadzornik enega iz med veleposestev, ki se pa nisem zato posebno potegoval, moram na ta splošni napad sledeče pripomniti.

I. Deželna vlada ne imenuje nadzornikov za posamezna veleposestva in podjetja radi tega, da bi se nadzorovalo faktično in djansko izvrševanje poljedeljstva in negovanje posameznih kultur; zato ima ja itak vsak veleposestnik in podjetnik svoje strokovno izobražene uslužbence in oskrbnike.

Radi tega je nesmisel očitati nadzornikom, da ne znajo orati, ali pluziti, repe sejati itd. Namen nadzоровanja leži v tem, da se zavarovani veleposestniki ne odtegujejo obdačenju in da sploh ne nasprotujejo državnim interesom. Zato pa imajo menda napadeni liberalni odvetniki in profesorji vsaj toliko sposobnosti, kakor tiste osebe, kateri bi rad brezimni dopisnik kot nadzornike imenoval.

Smoter nadzorništa je pa tudi ta, da se pripravi neko gradivo za agrarno reformo, ktere gospodarski učinek ne sme biti tak, da bi se pripetili slučajji, kakor jih navaja varaždinjski list „Slobodni gradjanin“ v broju 17. V nekem selu sosedne Hrvatske se je delitev vršila na ta način, da si je agrarni odbor, toraj seljaki, ki so imeli po 10, 15 in še več oralov zemlje, prideli še vsak sebi še po dva orala v zakup, dočim so drugim siromaškim dodelili samo 1/2 orala ali še manj, češ da siromaki nimajo s čim zemljo obdelovati. Tak seljačka logika bi mogoče tudi pri nas uspevala in se razvijala, če bi izobraženi kmetje Stražinega kova prišli v agrarne odbore, ali pa delali predpriprave za agrarno reformo.

Toliko za danes brezimnemu napadovalcu. Če pa hoče še naprej svojo modrost izliviati v predale mariborske Straže, ga prosim, da svoje napade tudi podpiše, da se zamoreva z odprtim vizirjem meriti.

Ptuj, 5. 8. 1919.

Dr. Brumen.

Gospodarstvo.

Cene za letošnje seno in slamo. V četrtek dne 31. julija se je vršilo v Celju zborovanje Zveze trgovcev s senom na Sp. Štajerskem, katerega so se udeležili zastopniki vseh večjih senskih trgovin na deželi. Na zborovanju so se določile enotne nakupne cene za letošnje seno in slamo. Ugotovilo se je, da nekateri prekupci kupujejo seno po K 10.— do največ K 20.—. S čemur pa niso niti kriti stroški producenta vpričo obstoječih delav-

je opozorila na čudovito varstvo, ki ga ima njun otrok iob vodi. Sklenila sta torej, da bosta strogo pazila na otroka in da zlasti v usodnem letu ne pojmeta nikdar z njim od morskoga brega.

Deček je rasel, leta so potekala in približalo se je dvanajsto leto. Nekega dne je skakal Milostin po vrtu, kar se je spustil iz oblaka velik orel, zgrabil dečka v kremplje in izginil z njim. Zgodilo se je tako naglo, da nihče ni opazil. Dečka so iskali ves dan, a zastonj. Ubogi starši so jokali za njim, nazadnje pa so menili, da ga je morebiti skrila povodna vila, da bi ga rešila. To jih je nekoliko potolažilo.

Orel pa je nesel kraljeviča čez gore in doline. Priletel je z njim k visoki skali, na kateri je stal grad. Pod skalo je bila nizka koča. Tu je pustil orel Milostina in odletel sam v grad.

Kraljevič ni vedel, kaj se je z njim zgodilo in kaj bo. Jokal je, ko je prišla iz hišice stara babica, nesoča v eno roki mleko, v drugi sadje. „Ne joči, dečko, ne joči in rajši jej, kar ti tukaj prinašam. Kadar se okrepaš, ti nekaj povem.“

Prijazna beseda in glad sta prisilila Milostina, da je jedel. Ko se je nasitil, je sedla babica k njemu na klop in mu pripovedovala.

„Poslušaj, golobček moj; tam na skali stoji grad, in v tem gradu stanuje moja hči, ki te je dala odnesti od starišev; tisti orel je bil njen mož. Ona ima tri dekleta. Najstarejša se imenuje Drdra, ker ji ves dan jezik leti kakor mlinsko kolo; drugi je ime Treperenda, ta samo opravlja ljudi in vznemirja ves grad. Tretja, moja ljubljena, se imenuje Krasa, ker je najkrasnejša na svetu in poleg tega razumna in dobra. Mati je strašno huda in če hočeš, da se ti bo dobro godilo, se moraš njej in starejšima dekletoma zelo laskati. Krasa ti ne bo

skih mezd in splošne druginje. Po zaslišanju kmetijskih strokovnjakov in upoštevajoč zahteve konzumentov se je sklenilo določiti nakupno ceno za seno največ K 30— postavljeno k trgovcu, za škopno slamo K 19— in navadno slamo K 17— meterski stot. Cena je torej ostala ista kakor leta 1918. Ta nakupna cena je za organizirane trgovce obvezna in ostane v veljavi do javnega preklica.

Državna posredovalnica za delo podružnica za Ptuj in okolico. V tednu od 27. julija do 2. avgusta 1919 je iskalo dela 45 moških in 25 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 26 moških in 4 ženske delavne moči. Posredovanj se je izvršilo 27. Od 1. januarja do 2. avgusta 1919 je iskalo dela 578 delavnih moči. Delodajalci so pa iskali 466 delavcev in delavk. Posredovanj se je izvršilo v tem času 241. Delo iščejo: 1 oskrbnik, poljski delavci in vrtnarji, (40) kamnoseki, opekarji, steklarji, (7) kovači, ključavničarji, mehaniki, strojniki, (24) mizarji, bicarji, kolarji, (16) usnarji, vrvarji, predilničarji, (4) krojači, šivilje, čevljarji, (30) peki, slaščičarji, mesarji, mlinarji, natakarji, (40) zidarji, tesarji, (8) fotografi, laboranti, (3) knjigovodje, pis. moči in trg. pomočniki, (17) kočijaži, dninarji, služkinje itd. V delo pa sprejme posredovalnica: poljske pristavnike in delavce, mizarje, kolarje, strugarje, pletarje, čevljarje, strojne ključavničarje, strojnike, služkinje itd.

„Narodni Listy“ pišejo o izvozu iz Jugoslavije sledeče:

Pri izvozu iz Jugoslavije so poljski pridelki največje važnosti, ker se industrija vsled neugodnih bivših političnih razmer in deloma tudi krajevnih nedostatkov ni mogla razviti. Glavni predmeti izvoza so živina in vino. Glasom statistike iz leta 1910 je imela Jugoslavija izvzemši Novo Srbijo in Črno goro 1.460.000 konj, mul in oslov; 5.500.000 rogate živine; 4.850.000 svinj; 9.780.000 ovc; 2.450.000 koz in je bila glede izvoza takoj tik za severnimi državami (Dansko, Švedsko, Norveško, Rusko in deloma Rumunsko). Vsled svetovne vojske je živinoreja silno trpela, posebno dežele, kjer je divjala vojska kot v Srbiji, Bosni, Dalmaciji in Istri. S tem je trpel tudi izvoz v tujino. Pri razumnem gospodarstvu (treba je na nekaj let omejiti izvoz) se razmere nerazumno izboljšajo. Namreč ravno sedaj, ko je treba vsled navedenih razmer živinorejo deloma popolnoma na novo upeljvati, je najlepša priložnost živinorejo znacijonalizirati, namreč zagotoviti za vso bodočnost le rejo zlahčnih plemen. Najboljše bi bilo, če država sama vzame v roko, ter v početku pokliče v Jugoslavijo naše (namreč iz Češce) uradnike, ki bi se te naloge gotovo z veseljem poprijeli ter pokazali slovansko

delala sitnob. Ob tej uri se hodijo deklice kopat. Idi za mojo kočjo, tam zagledaš od daleč ribnik; blizu brega se skrij v gošči in počakaj. Pazi, kam si položi Krasa obleko in kadar bo v vodi, približaj se tiho in ji urno odnesi oblečilo. Ko jih bo iskala, ne dajaj jih brez nagrade. Sedaj veš, kaj imaš storiti, idi torej.“

Milostin je storil po nasvetu dobre babice. Zares je videl za hišico širok ribnik, okoli katerega je rastlo gosto vrbje krog in krog. Prišel je do brega in se skrivil v gošči. Kmalu je slišal šepet in govor deklet. Privzdignil je glavo, da bi videl, kam si polaga najlepša izmed njih obleko. Videl je in se takoj zopet skrivil, da bi ga ne videle. Deklice so se izkopale in se šle oblačiti. Drdra in Treperenda sta našli obleko, Krasa pa je iskala in iskala, a ni je bilo.

„Nekdo se je s teboj ponorčeval, morebiti ti jo je skrivil povodni mož. Pa midve te ne bodeve čakali, išči si sama.“ To sta rekli in odšli.

Krasa je hodila od grma do grma, kar je nekaj zašumotalo, in kakor strela je bila v vodi. Sedaj je stopil Milostin iz gošče. Začudila se je, odkod ta čeden mladenič prihaja in kje je vzela njeno obleko, ki jo je nesel v roki. „Poslušaj, mladenič, to je moja obleka, prosim te, daj mi jo!“ je zlaklicala Krasa.

„Rad ti jo dam,“ je odgovoril Milostin, „toda kaj mi za njo daš? Zastonj je ne dam.“

„Nimam ničesar drugega, ko to vrvice bisero“ je rekla Krasa in pokazala na beli vrat. „Teh pa ne dam, ker so mi najdražji spomin.“

„Od koga jih imaš, da so ti tako dragi?“

„Petnajst let je tega, ko so me našli sedanji starši po neki viharni noči med raznovrstnim orodjem, ki so

vzajemnost tudi na gospodarskem polju. Izvoz iz Jugoslavije je bil že pred vojsko jako razvit, ter je iznašal po statistiki iz leta 1910 okoli K 220.190.647 letno. Celó še danes, kljub vsem izgubam v vojski je živinoreja v Jugoslaviji mnogo na boljem nego pri nas (Češko), kjer je pomanjkanje svinj tako, da smo na več let navezani na izvoz iz tujih dežel. Iz Jugoslavije bito bilo najložje ker je najbližje.

Glede vinoreje je Jugoslavija na četrtem mestu v Evropi (Italija, Francija, Španško, Jugoslavija). Leta 1910 se je pridelalo približno 3.330.000 hl vina, v ceni K 147.000.000, čeravno je bila na večih krajih slaba letina. Čeravno se mnogo vina vporabi doma, se izvažata letno vendar še 1.600.000 hl toraj četrtnina vseh pridelkov v ceni K 48.000.000 (to pred vojsko!) Ta svota se more še znatno zvišati, kakor hitro se vpelje v Jugoslaviji smotrena vinoreja. Tudi je pričakovati, da se z emancipacijo to je z izobrazbo ljudstva omeji uporaba alkohola, da se toraj izvoz poveča. Dalje je nada, da se pomnoži tudi izvoz rakije (žganja), vinske kisline, jesiha in grozdja, kar se je dozdaj večinoma doma uporabilo, kakor hitro se s pravilnim gospodarjenjem množina in kakovost pridelkov izboljša. Zdi se, da imajo naši bratje na jugu mnogo več povoda biti ponosni na valuto svojega denarja nego mi z našo „zemljo industrijalcev.“ — Tako mislijo o nas Čehi, najkulturnejši in najbogatejši slovanski narod! Toraj nimamo povoda pobešati glav!

Dopisi.

Ne pozabite, da se vrši 7. septembra t. l. velika proslava 50-letnice Narodne Čitalnice v Ptujju in velika Sokolska slavnost. V teh dneh se razpošilja nebroj lepakov po vseh jugoslovanskih pokrajinah. Posetila nas bodo narodna društva, zastopniki občin, malih in velikih. Prispeli bodo predvsem Sokoli in Sokolice. V Ptujju se vrše velike priprave, da se cenj. gostom oskrbi stanovanja in drugo. Cela prirediteljev se bo vršila v velikem slogu. Ptujski okraj sam je že oživel v zanimanju za to prirediteljev, v taki meri, da bo zbran gotovo celi okraj. Prireditelji skrbje za to, da to ne bode samo vseslovenska, ampak splošna jugoslovanska prirediteljev. Vsa društva in posamezniki, torej dne 6. in 7. septembra v Ptuj!

Uradne ure v ptujskih uradih. Prebivalstvo spodnjih krajev se pritožuje, da izgubi mnogo časa z nepotrebnim čakanjem. Kdor ne opravi do 10. ure, mora ostati cel dan v Ptujju, čakati na nočni vlak in pride še le po polnoči domu, bil pa bi lahko pred poldne-

ga vrgli valovi z razbite ladje na breg. V takih plencah sem bila in te bisere sem imela na vratu, ki so mi vsled tega edini in najdražji spomin.“

„Ali mi jih niti potem ne daš, če ti povem, da me je tvoja babica poslala sem?“

„Moja dobra babica? Kdo si ti?“

In glej, ko ji je Milostin vse povedal, je snela bisere z vratu in mu jih podala. On pa je nato potegnil s svojega vrata zlato nit s prstanom in jo dal Krasi, ki si jo je obesila namesto bisero. Milostin se je sedaj poslovil in odšel v kočjo. Vesel je stopil v hišico.

„No kako si opravil?“ je vprašala babica.

„Dobro, babica, dobro“ je odvrnil Milostin in pokazal bisere.

„Srečen dečko si; sedaj lahko greš pogumno v grad, kajti Krasa bo tvoja varuhinja. Če bosta potrebna v čem moje pomoči, vesta, kje sem.“

Jedva je izgovorila, sta prišli starejši hčeri po Milostina in ga odvedli v grad. Zlata in srebra tukaj ni bilo kakor v očetovskem gradu; s črnim mramorom je bilo vse obloženo in namesto služabništva je stalo tuptam nekoliko debeloglavih možičkov. Naproti jim je prišla stara, upognjena, grda žena, za njo pa je prihitela Krasa, ki je Milostinu z očesom mignila, naj bo priljuden. Urno je izjasnil lice, pristopil k babi in jo pozdravil.

Ona ga je premerila od pet do glave in rekla: „Lepo ubogaj in ne bode se ti tukaj slabo godilo. Kadar si počiješ, dam ti delo.“

Baba je nato zopet odšla. Spremljal jo je velik črn maček. Tesno je bilo našemu Milostinu v tem temnem gradu; spomnil se je svoje dobre matere in ljubeznivega očeta in solze so mupadale po licih kakor grahova zrna.

tom doma, že bi uradniki začeli uradovati točno ob 8. uri in najprej odpravili tiste, ki se hočejo odpeljati z vlakom.

Slovenski napisi v Ptujju so v splošnem lepi in pravilni. Opozoriti pa moramo na napake: Zaloga pive, oddajilnica živil, sterkanje perila itd. Pravilno je: Zaloga piva, oddajalnica živil, skrobljenje perila. Kdor ne ve pravega izraza, naj vpraša na mestnem uradu!

Ptujski socijalni demokratje prirede prihodnjo nedeljo javni shod v Ptujju. Opozorjamo vse naše kroge, da se istega v kolikor mogoče velikem številu udeleže.

Ožbaldov sejem v Ptujju je dosegel obraz, kakor so ga imeli pred vojno. Pri vходу je nastala taka gnječa, da so oblastveni organi komaj vršili svojo službo. Le disciplini in uvidnosti nekaterih kmetov se je zahvaliti, da se ni pripetila kaka nesreča. Prignanih je bio 846 komadov goveje živine, 138 konj in zrebet. Kupčija je bila sredna, nakupovalo se je največ za pleme. Voli in biki po 7 K 50 v do 9 K, krava od 7 do 8 K, telice po 6 K. Prodalo se je žez 200 komadov. Prodalo bi se še mnogo več, ko bi ne učinkovala kontrola proste trgovine, ki jemlje možnost verižnikom in prekupcem ter Mariborčanom, da tirajo nepotrebno cene kvišku. Seveda se je vedlo liberalno napram kmetom posestnikom, ki si nabavljajo delavno živino.

Občevanje strank v javnih uradih. Smo v moderni demokratični državi. Birokratizma je konec in danes smo vsi prepričani, da uradi strankam služijo in ne narobe. To pa ni umevati tako, da smejo stranke samolastno vladariti, če stopijo v uradne prostore, ampak tudi same skrbeti za to, da je red. Prigodilo se mi je, da pride stranka (bila je to slovenska dama) v mojo uradno sobo, ne da bi potrkala poprej na vrata in čakala, da se ji dovoli vstop. Ker sem imel opraviti ravno kar z drugo stranko, moral sem novo stranko prositi, da zapusti sobo, dokler prva stranka ne odide. To je dotična dama smatrala kot žalitev ter sploh odšla in mi najbrž zamerila moje pač pravilno postopanje. Je v interesu uradov in strank samih, da se tu razumemo. Uradnik.

Pragersko. V nedeljo so zasegli tuk. mesarju in gostilničarju L. množico svinj, ki jih je pravkar kupil od ljubljanskega svinjetrčca P. in jih hotel za dober dobiček naprej prodati mariborskemu bogatašu Wögererju. Svinje je oblast na mestu prodala domačinom.

Razglas. Vsled odredbe ministrskega sveta v Beogradu št. 1641 in odloka generalne direkcije carine z dne 17. julija 1919, št. 8467 se mora na ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev pobirati od vsake igre kvart brez razlikovanja pri uvozu poleg carine tudi žigovina (kolkovna pristojbina) v znesku pet dinarjev v srebru. To žigovino je plačati tudi od vseh kvart, ki so tačas že na ozemlju

Krasa je uganila, kaj ga tišči, in pustila ga je, da se je izjokal, potem pa je pristopila k njemu z besedami: „Vidiš, ljubi Milostine, hudo se ti zdi med nami; a bodi vesel, pozabi na vse, saj so tudi tukaj dobri ljudje in jaz bom skrbela zate, kolikor bo mogoče.“

Milostin si je dal dopovedati in za dva dni so vsi v gradu veselega in prijaznega mladeniča radi imeli. Krasa mu je pomagala pri delu in ga zabavala v praznih urah, da niti ni opazil, kako so potekali dnevi, mesci in celo leta. Sedaj šele je Kraso veselilo, da je poznala črnoknjižno umetnost, v kateri jo je babica izučila, ker je lahko kraljeviču kratila čas. Dobro je vedela, da starka nima z Milostinom dobrih namenov, zato je šla nekega dne k babici in jo vprašala, kaj nameravajo z kraljevičem.

„Ljuba moja, nič dobrega, povem ti, toda molči o tem. Saj veš, kako je tvoja krušna mati, hudobna, skopa in zlata željna. Dolgo je tuhtala, kako bi napravila, da bi ušla smrti. Nazadnje je zvedela s pomočjo močnih duhov, da su mora polastiti nedolžnega dvajsetletnega mladeniča, a ta mora biti kraljevskega rodu. Temu mora nalagati tri dni težko delo. Če ga dovrši, izgubi ona vso oblast in pravico nad njim; če pa dela ne zmore, ima ona trejto noč o polnoči nabrati devetero cvetic in jih skuhati, mladeniča ubiti in njegovo kri pomešati z cveticami, da si skuha pijačo nesmrtnosti. Milostina čaka ta usoda, toda midve morave poskrbeti, da bo prišlo drugače. Ti edina ga lahko rešiš.“

„Oh, kako rada bi storila vse, če bi le vedela kako.“

„Počakaj, — kadar bo čas.“
Milostinu se ni niti sanjalo, kaj namerava stara